

17.06.2009

Dudkiewicz - przedmiot 1994

TECZKA

Dudkiewicz Wład,
Złotoryja pow. Toruń
przekazał dr. Ciechanowski K.

Toruń
(Lubica-Złotonia) PAF
†† Dudkiewicz Władysław
M: 293/902 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Dwulkiwicz Władysław

T: M-2.93/902 Pom.

Tomii PAP

I./1. Relacja *k. 7 s. 1-7*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora *k. 2 s. 1-2*

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. — *1945*

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 2*

VI. Fotografie *brak*

1/11. Delajca Dmolkiewicza Władysław

śwawa:

1. Żywopys Dmolkiewicza Władysława
z 20.03.1988, mpis k. 2 s. 1-2
2. Delajca W. Dmolkiewicza (odpis),
włp. z 15.03.1988, omyp k. 3 s 3-5
3. Notatka K. Ciecchomowski ego
wstępnej relacji Wł. Dmolkiewicza
- data wpływu 27.09.1994, mpis
kserokop. k. 2 s. 6-7

Dudkiewicz Władysław
Złotoria
pow. Toruń

Życiorys

Urodziłem się dnia 12.VI.1907 r. w Rzgowie pow. Konin z ojca Franciszka i Walentyny z domu Jeziorska. Po ukończeniu szkoły powszechnej w Rynarzewie i po zdaniu egzaminu, uczęszczałem i ukończyłem 1 kl. seminarjum Nauczycielskie /tak w oryginale-Z.M./ w Bydgoszczy, ze względu na trudne położenie materialne /tak w oryginale-Z.M./ rodziców zmuszony byłem przerwać naukę i rozpocząć pracę na roli u rodziców. Dnia 13 października 1926 wstąpiłem do wojska Polskiego jako ochotnik do 15 p.AL.

Po ukończeniu Szkoły Podof. zostałem przeniesiony do Pułku Manewrowego Art. Toruń i przydzielony do komp. Łączności. 23.XII.1927 r. otrzymałem awans na kaprała. 12.II.1929 r. zostałem przeniesiony do 8 kadry Łączności jako instruktor do szkoły podofi. łączn. 16.VIII.1933 roku do 17.XII.1933 ukończyłem kurs łączności dla podofi. zaw. w Centrum Wyszkożenia Łączn. Zegrze. 6.VIII.1935 8 tyg. ukończyłem kurs specjalny aparatów radiowych dla art. w Warszawie. 15.IX.1935 zostałem awansowany do stopnia plutonowego. 20.IX.1938 r. ukończyłem 1 miesięczny kurs radiowy w 1 Pułku Radiotelegr. w Warszawie. Cały czas służby wojskowej pracowałem jako instruktor łączn. i radiołączn. w pododdziale /tak w oryginale - Z.M./ pułku mając zainteresowanie i zamiłowanie w tym kierunku. Niezależnie od pododdziału /tak w oryginale - Z.M./ zostałem wyznaczony podof. instr. do szkoły podof. Pułku dział łączności.

W czasie swej służby pełniłem funkcję podof. sprzętowego łączn. mając magazyn użytku bieżącego i "Mob" sprzętu łączn. Pułku. W czasie wybuchu wojny i po wyposażeniu 2 dywizjonów Art. w sprzęt łączn. zostałem przeniesiony do 10 P.A.L. Łódź do nowo tworzącego się Dyw. Art. Na punkcie zbornym w Garwolinie zostałem przysypany i potłuczony od bom. lotniczej w okolicy Lublina wzięty do niewoli niem. i zwolniony przez Czerwony Krzyż Polski jako chory ze szpitala.

Dnia 17 października 1939 zostałem aresztowany po powrocie z niewoli i osadzony w 17 /tak w oryginale - Z.M./ forcie Toruń dnia 23 października wywieziony do Niemiec /tak w oryginale - Z.M./, po skłamaniu władzom niem. zwolniony jako cywilny internowany z obozu Stalag /tak w oryginale -Z.M./ II C. Grossborn. 11 stycznia 1940 roku. Od dnia 27 kwietnia 1940 roku do końca okupacji niem. pracowałem w Zarządzie Dróg Wodnych Toruń w charakterze robotnika i pomocnika ślusarza i kowala.

W pierwszych dniach Wyzwolenia Polski z Jarzma Hitlerowskiego samorzutnie zorganizowałem urząd gminy Złotoria pow. Toruń oraz posterunek M.O.

Dudkiewicz Władysław
Złotoria
pow. Toruń

Życiorys

Urodziłem się dnia 12.VI.1907 r. w Rzgowie pow. Konin z ojca Franciszka i Walentyny z domu Jeziorska. Po ukończeniu szkoły powszechnej w Rynarzewie i po zdaniu egzaminu, uczęszczałem i ukończyłem 1 kl. seminarjum Nauczycielskie /tak w oryginale-Z.M./ w Bydgoszczy, ze względu na trudne położenie materialne /tak w oryginale-Z.M./ rodziców zmuszony byłem przerwać naukę i rozpocząć pracę na roli u rodziców. Dnia 13 października 1926 wstąpiłem do wojska Polskiego jako ochotnik do 15 p.AL.

Po ukończeniu Szkoły Podof. zostałem przeniesiony do Pułku Manewrowego Art. Toruń i przydzielony do komp. Łączności. 23.XII.1927 r. otrzymałem awans na kaprała. 12.II.1929 r. zostałem przeniesiony do 8 kadry Łączności jako instruktor do szkoły podofi. łączn. 16.VIII.1933 roku do 17.XII.1933 ukończyłem kurs łączności dla podofi. zaw. w Centrum Wyszkożenia Łączn. Zegrze. 6.VIII.1935 8 tyg. ukończyłem kurs specjalny aparatów radiowych dla art. w Warszawie. 15.IX.1935 zostałem awansowany do stopnia plutonowego. 20.IX.1938 r. ukończyłem 1 miesięczny kurs radiowy w 1 Pułku Radiotelegr. w Warszawie. Cały czas służby wojskowej pracowałem jako instruktor łączn. i radiołączn. w pododdziale /tak w oryginale - Z.M./ pułku mając zainteresowanie i zamiłowanie w tym kierunku. Niezależnie od pododdziału /tak w oryginale - Z.M./ zostałem wyznaczony podof. instr. do szkoły podof. Pułku dział łączności.

W czasie swej służby pełniłem funkcję podof. sprzętowego łączn. mając magazyn użytku bieżącego i "Mob" sprzętu łączn. Pułku. W czasie wybuchu wojny i po wyposażeniu 2 dywizjonów Art. w sprzęt łączn. zostałem przeniesiony do 10 P.A.L. Łódź do nowo tworzącego się Dyw. Art. Na punkcie zbornym w Garwolinie zostałem przysypany i potłuczony od bom. lotniczej w okolicy Lublina wzięty do niewoli niem. i zwolniony przez Czerwony Krzyż Polski jako chory ze szpitala.

Dnia 17 października 1939 zostałem aresztowany po powrocie z niewoli i osadzony w 17 /tak w oryginale - Z.M./ forcie Toruń dnia 23 października wywieziony do Niemiec /tak w oryginale - Z.M./, po skłamaniu władzom niem. zwolniony jako cywilny internowany z obozu Stalak /tak w oryginale -Z.M./ II C. Grossborn. 11 stycznia 1940 roku. Od dnia 27 kwietnia 1940 roku do końca okupacji niem. pracowałem w Zarządzie Dróg Wodnych Toruń w charakterze robotnika i pomocnika ślusarza i kowala.

W pierwszych dniach Wyzwolenia Polski z Jarzma Hitlerowskiego samorzutnie zorganizowałem urząd gminy Złotoria pow. Toruń oraz posterunek M.O.

Złotoria będąc Z-cą Wójta i Komendantem Posterunku, funkcję Komendanta Posterunku pełniłem do dnia 1.X.1945 r. Zwalniając się z myślą wyjazdu na tereny odzyskane by pracować nad utrwalaniem granic Polski Demokratycznej.

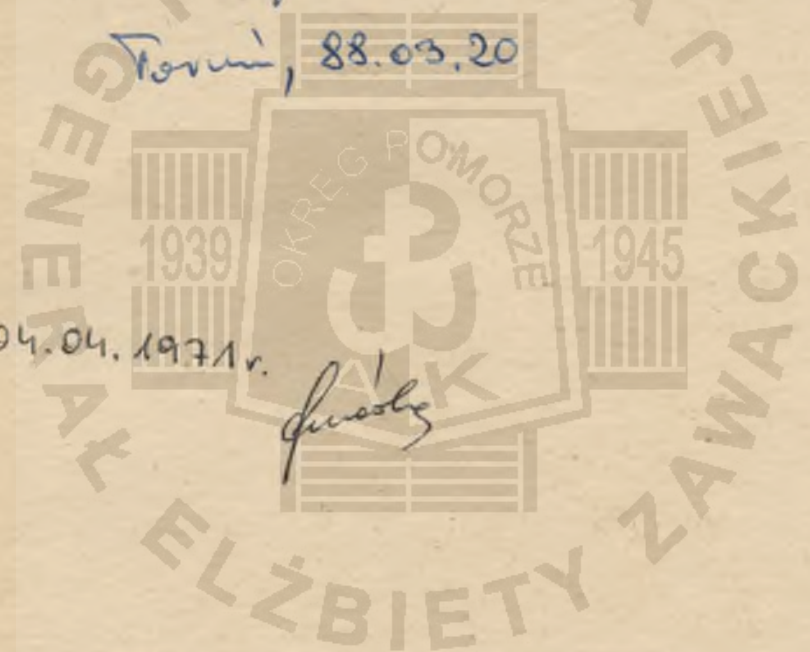
Podpis nieczytelny

Stwierdzam zgodność odpisu z oryginałem

[Handwritten signature]

Zbigniew Mówka - wiceprzewodniczący Klubu Historycznego

Stowarzyszenie, 88.03.20

Imart 04.04.1971r.

[Handwritten signature]

Wojna 1939 r. nastąpiła mnie w stopniu czynnej jako
~~oficera~~ podof. naw. stopień plutonowy kompania
 Tęczy 31 P.A.L. Toruń - Podgórze. D-ca: obecnie
 mjr Matejkowski, czołżuch ZBawid oddz. Toruń.
 Po kilku dniach wojny przydzielono do nowo for-
 mującej się Dywizji która na stanowisko podof.
 Tęczy. Dywizjonu Artylerii. D-ca: kpt. Czede Julian.

W przygotowaniu do obrony Warszawy bratem czyn-
 ny udział 2 dni. Na rozkaz opuszczenia Warsza-
 wy do punktu zbornoego Garwolin - tam odnio-
 stem obrocenia od wybuchu bomby lotniczej.

Później dublin, niewola i szpital PCK. Około
 15 października 39 r. awansowany i osadzony fort
 na przecz Toruń - Pmednicie (obecnie kopial-
 nia rezerw). Po tygodniu wysieriony do Starogard
 Stalaki II C, potem wysieriony na roboty rolne
 okolicy Stralsund, około 15 grudnia 39 r. pre-
 transportowany do stalaki II E Grossbarn.

11. II. 40 zwolniony do domu. 1942 r. ^{roku} wstąpiłem
 do Ruchu Oporu Polskiej Armii Powstania.

25. VI. 1943 nr patentu 254 otrzymaniem awans
 oficerski podporucznik, a na nr 2342/254 Pełno-
 mocnielstwo jako D-ca 4 komp. V Baonu przy-

malinowie pod literą J - Rejon mego działania
Obecne P.G.R. * Eltonia i Lubiec. Dane wia-
rygodne, odpisy dokumentów znajdujących się ^{Olrygge} w ZBOWID
i stwierdzają dane również w Oddziale Tonni
pod datą około 20 marca 1968r

Sreżęót charakterystyczny: pierwszego dnia 1944r
otrzymałem rozkaz D-cy V Baonu mego berpo-
średniego pułkownika majora Bieunkowskiego sta-
wienia się ~~na~~ ^w umieszczonym miejscu na Jahub-
skim Quedliniesin. Po podaniu mi na miejscu
celu naszego spotkania, poznaliśmy ustalić
i przeanalizować ilość, jakość i siłę reorganiz-
owanej jednostki, która prawdopodobnie wy-
cofuje się z Lubieca. Jednostka ta stała w tak
zwanej Glarji to znaczący park przy wiaduk-
cie kolejowym Tonni Miasto. Po sprawdzeniu
miejsc i po przeanalizowaniu ówczesnym
czy warto poświęcić ofiarę dla tej trochę bladej
z kilkudziesięciu samochodów, Moim zdaniem
jest to pociąganiem samobójczym. Otrzyma-
łem odpowiedź, że będzie to powstanie a do
pomocy dojdzie nam dojdzie Chetmra. Wywie-
sają się dalna polemika - krótko mówiąc

nie donio do zamienonego celu. Co powodem
nie znam - dowiadatem sie, ze byla wpadka
i kilku z kolegow przytrafio ryciem, a ja w lat-
nym czasie podlegalem konspiracji. Pamiotaniem
ob. Dratwiniski obecnie miejsce zam. Tomu
ul. Zvirki i Wigury oraz ob. Matushiewicz w 1944r.
orientowany i najinot bez do dnia dzisiejszego
bez skladu. Dalej ob. Stankiewicz. 24. I. 45r po
wymoleniu Zlotoni nawiązaniem kontakt z Do-
wobstwem Rosyjskim podaje dane o sile i ru-
chach wojsk Niemiedich, a 31. I. 45r powstał
Urząd Gminny i Milicja Obywatelska których do
ratorzycelem byłem ja petnise funkcje z-cy
wójta i Komendanta Posterunku Zlotonia. Na
powyższe posiadam dowody których odpisy znajdu-
ją się w zbawidnie.

~~Relacja~~ Relacja W. Dudkiewicza, ~~dotarczone~~

- rękopis otwarty bez daty i podpisu.

Dotarł do Klubu syn
Odpis sporządził: Z. K. S. S.

w dn. 88.03.15.

N o t a t k a

z ustnej relacji ob. D u d k i e w i c z Władysława
o jego działalności konspiracyjnej w PAP w okresie
okupacji.

Przed wojną służył w 31 pal, ~~stąd~~ z tą jednostką brał udział w kampanii wrześniowej. Koło Garwolina został w wrzeźniu kontuzjowany. Leżał w szpitalu w Chełmnie Lubelskim. Tu dostał się do niewoli. Zwolniony wraca do Złotoryji. Stąd po zameldowaniu się na policji został spowrotem zabrany jako podoficer zawodowy do niewoli. Chociaż był w cywilu. Został odesłany do obozu koło Stargardu, potem przeniesiony do Rostocku, następnie znów do Gross Born, skąd jako jeńiec cywilny bo za takiego się podawał, został zwolniony do domu. Był prawie wszędzie przesłuchiwany przez, jak twierdzi, gestapo /? /. Wrócił do Złotoryji i zaczął tutaj pracować w Zarządzie Dróg Wodnych w Toruniu. Wiosną 1940r. miał być wywieziony do Generalnej Gubernii. Już był w szmalcówce, ale z tamąd został wyciągnięty przez pracownika Urzędu Pracy /Niemca/ i zwolniony do domu do Złotoryji /?/. Dalej pracował w Zarządzie Dróg Wodnych. Tu poznał Bienkowskiego, członka PAP, który zwerbował go do tej organizacji. było to 1942r. Przed Bienkowskim składał przysięgę i przez niego zostałznaczony na dowódcę kompanii Lubicz - Złotoryja. Po pewnym czasie otrzymał akt nominacji do stopnia porucznika i ma drugi akt nominacji do stopnia honorowego porucznika. Od Bienkowskiego otrzymał in blanco dokumenty poświadczające przynależność do PAP oraz akty nominacyjne do stopni podoficerskich. Dokumenty te oddał na przechowanie pewnej kobiecie /Lucja Kowalska, Toruń Kopernika 13/, która wtedy kiedy była aresztowana spaliła je. Bienkowski był dowódcą V Batalionu. Mieszkał na Jakubskim Przedmieściu. Dudkiewicz był wyznaczony na dowódcę IV kompanii. Jego zastępcą był Mućko na Złotoryję a na Lubicz Wańkiewicz. Lucja Kowalska pełniła obowiązki sanitariuszki. Do jej obowiązków należało zdobycie materiałów sanitarnych i medykamentów. Bienkowski nie żądał od Dudkiewicza spisu żołnierzy jego kompanii toteż ten takowych spisów nie prowadził. Zorganizowani byli systemem trójkowym tzn. na czele każdej trójki stał czwarty. Broni żadnej w kompanii nie mieli. mówiono, że broń otrzymają w momencie wybuchu powstania i to w znikomej ilości. Resztę mieli zdobyć na rekonwalescentach, którzy byli w koszarach nadwiślańskich. Do zadania Dudkiewicza należała przede wszystkim zorganizowanie kompanii. Następnie drugim ważnym zadaniem było zbieranie wszystkich danych wy-

wiadowczych tak politycznych, gospodarczych jak i wojskowych. W zakresie tych ostatnich mieli zwracać szczególną uwagę na koszary nadwiślańskie. W sierpniu 1943r. w czasie masowych aresztowań również został aresztowany Bieńkowski. Aresztowano go w czasie pracy w Zarządzie Dróg Wodnych w Toruniu. 26 sierpnia miały również miejsce aresztowania w Złotoryji i Lubiczu. Jednak i tym razem Dudkiewicz miał szczęście. Aresztowanie go ominęło. Pozostał na wolności. Bieńkowski nie wydał nikogo. Zginął w obozie. Po aresztowaniach Bieńkowskiego Dudkiewicz często spotykał się z Dratwińskim /Trawińskim ?/. Już poprzednio rozmawiali na tematy konspiracyjne. Wynikało, że i on należał do PAP. Teraz jednak poinformował, że pełni obowiązki w tzw. administracji zastępczej. Dratwiński dał parę razy Dudkiewiczowi pieniądze dla wdów i sierot i będących w trudnych warunkach materialnych Polaków. U Dratwińskiego spotkał się raz z nieznanym osobnikiem /jesienią 1943r./, który wypytywał go co nowego wśród ludzi i jak zachowują się Niemcy w Złotoryji. Z jego zachowania widać było, że był pracownikiem organizacji konspiracyjnej i jakgdyby przełożonym Dratwińskiego. Razem z Dudkiewiczem pracował Matuszkiewicz, który również należał do PAP, ale równocześnie należał do innej organizacji. W czasie masowego aresztowania w 1943 roku uniknął aresztowania i pozostał na wolności. /Matuszkiewicza ojciec miał przed wojną sklep artykułów papierniczych/. Matuszkiewicz miał kontakty z pewnymi konspiratorami w jednej restauracji i tam otrzymywał instrukcje ukryte w ustnikach papierosów. Jak się potem dowiedział Dudkiewicz, Matuszkiewicz był członkiem NSZ. Namawiał Dudkiewicza do wstąpienia do tej organizacji. Dudkiewicz miał jednak dość konspiracji. Matuszkiewicz dokszałcał się konspiracyjnie. Dudkiewicz nie miał trzeciej grupy. Utrzymywał jednak cały czas kontakty z Dratwińskim. Po wyzwoleniu był komendantem MO w Złotoryji, jednak 1947r. zwolnił się z MO gdyż nie mógł pogodzić się z wypadkami łamania praworządności przez UB i chuligańskimi wybrykami żołnierzy ~~AR~~ AR. Bieńkowski zginął w Stutthofie.

Rozmowę przeprowadził
[Signature]
ppłk mgr K. Ciechanowski

*Przebieg rozmowy przez dr K. Ciechanowskięgo
L.dz. 749/A/94 z 27.09.94*

1/2. Dokumenty Władysława
Dudkiewicza:

1. Patent oficerski nr 254 PAP
z 25.06.1943, kserokop. oryg. k. 1 s. 1

2. Pełnomocnictwo nr por. 2342/254
dla por. Wł. Dudkiewicza wydane
przez Komendę Cpt. 25.06.1943,
kserokop. oryg. k. 1 s. 1

PATENT OFICERSKI.

Pan *Władysław Judkiewicz* po wykazaniu zalet cechujących oficera, mianowany został w dniu *15. 11. 47* honorowym stopniem oficerskim *porucznik* w Polskiej Armii Powstania.

Pan *por. Władysław Judkiewicz*, gotów jest, gdy najdzie potrzeba, oddać wszystko co posiada, mienie i życie

Ku Chwale Ojczyzny.

Numer patentu: *154*

Data: *15. 11. 47*

nr. porz. 9349/1954

Dokument pełen wiarygodności dla oficera Polskiej Armii Powstania na nieograniczone województwa.

PEŁNOMOCCNICTWO

W dniu dzisiejszym samienowałem Pana *Władysława*

Dudkiewicza stopniem *por* D-ca4 Komp. VBAONU

w Polskiej Armii Powstania i upelnomocniałem Pana *komisarza*

do wszelkich czynności organizacyjno-twórczych, oraz każdego rodzaju funkcyjno-odawstwa w zakresie szczele określonym.

nie tajnej mobilizacji w powierzonu mu terenie, w formie czysto rygorystycznej wojskowej.

Z dniem ogłoszenia powstania, opornych i winnych, jak na kradzieże i gwałty, tak i niewykonanie rozkazow karać sułercie i to na miejscu objawia.

data *10 czerwca* 1954

[Handwritten signature]

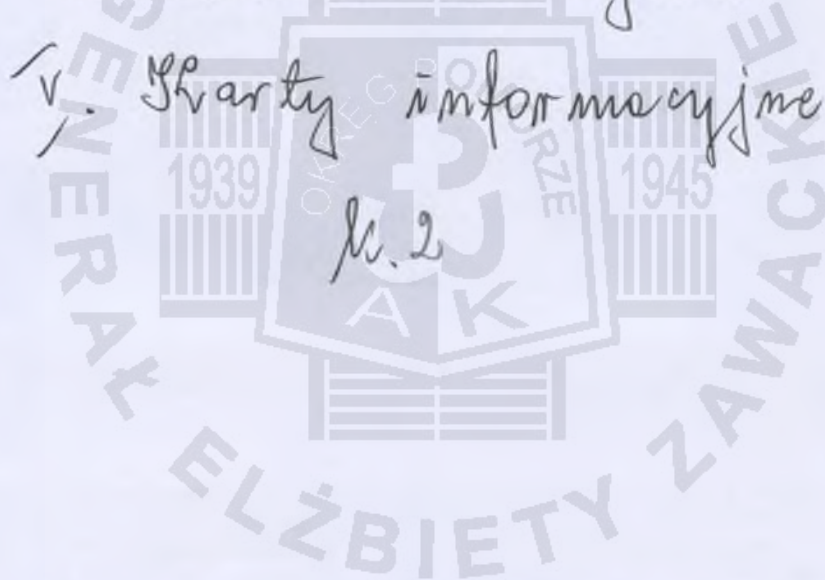
T:K-293/902 Pom.

Toruń

Dworkiewicz Władysław

Tr. Karty informacyjne

№ 2

Dmolkiewicz Witold Stanisław Tomniński 1
dec 4, kompanii 1 bat.
PAP, Lubisz

Zob. Gosińkowski A., Polskie Armia
Powstańca..., Tomniński 1997, s. 41, 43,
95.

№ XI/14

Dworkiewicz Władysław

Formi
DAP

2

komendant DAP w gm. Lubisz-
-Złotonię; współpracował z
przedstawicielem ODB Działewskim
po aresztowaniu w DAP w
sierpniu 1943r.

dob. Pom. org. konspiracyjne powo
AM..., Formi 1994, s. 131.

MP, XI/14

Dudkiewicz Wład.

Teczka do akt 1624-331 BN-73/7363-07

Spółdzielnia Inwalidów „SWIT” Prabuty, ul. Wojska Polskiego 20 a, tel. 60, 69